

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Č. F., a. s., G.**, IČO: X., právne zastúpeného JUDr. R. O., advokátom, G., proti žalovanému: **X., s. r. o., Č.**, IČO: X., právne zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA D. & B., s. r. o., L., IČO: X., **o zaplatenie 56 135,43 Eur (1 691 136 Sk) istiny s príslušenstvom**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. júna 2010, č. k. 1Cob/204/2009-359, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. júna 2010, č. k. 1Cob/204/2009-359 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V. rozsudkom zo dňa 02. 04. 2009, č. k. 20Cb 84/2006-304 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 56 135,43 Eur spolu s 13% úrokom z omeškania ročne zo sumy 54 839,90 Eur od 02. 11. 2005 do 07. 03. 2006, zo sumy 52 684,84 Eur od 08. 03. 2006 do zaplatenia, zo sumy 3 450,59 Eur od 08. 11. 2005 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 9 935,44 Eur na účet právneho zástupcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení uviedol, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 10. 2005, uzavretou medzi postupcom A. S., s. r. o. a postupníkom O. H. F., a. s., bola postúpená pohľadávka voči žalovanému z faktúry č. 252702844 vo výške 1 652 107,-- Sk a z faktúry č. 252702849 vo výške 22 028,-- Sk a na základe ďalšej zmluvy zo dňa 18. 10. 2005, uzavretej medzi tými istými účastníkmi, došlo k postúpeniu pohľadávky z faktúry č. 252702931 vo výške 103 952,50 Sk. Spoločnosť A. S., s. r. o., ako postupca, oznámil žalovanému listom zo dňa 06. 10. 2005, že bude postupovať všetky pohľadávky voči žalovanému na žalobcu s tým, aby všetky platby s dátumom od 07. 10. 2005 poukazoval žalovaný na účet žalobcu. Predmetom postúpených

pohľadávok boli faktúry, ktorými spoločnosť A. S., s. r. o., vyúčtovala žalovanému cenu za dodaný tovar (výpočtová technika), ktoré žalovaný neuhradil. V čase oznámenia listom zo dňa 06. 10. 2005, bol žalovaný vlastníkom započítania schopných pohľadávok voči spoločnosti A. S., s. r. o., ktoré nadobudol od spoločnosti B.-D., a. s., zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 30. 09. 2005. Žalovaný až listom zo dňa 12. 01. 2006 reagoval na urgencie žalobcu o úhradu pohľadávok a žiadal o doručenie daňových dokladov s tým, že tieto mu neboli doručené a nebolo mu doručené ani oznámenie o postúpení pohľadávok. Žalobca mu požadované doklady doručil dňa 17. 01. 2006 a žalovaný požiadal dňa 18. 01. 2006 o vyhotovenie dobropisov na reklamovaný tovar. Žalovaný v konaní namietal, že nárok žalobcu zanikol jednostranným započítaním vzájomných pohľadávok, ktoré nadobudol vo výške 1 691 136,-- Sk a k stretu pohľadávok došlo 18. 10. 2005. Podľa názoru súdu prvého stupňa žalovaný mal žalobcovi bez zbytočného odkladu, najneskôr po doručení zmluvy o postúpení pohľadávok dňa 17. 01. 2006, oznámiť podľa ust. § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka žalobcovi svoje započítania schopné pohľadávky. Neurobil tak v liste zo dňa 18. 01. 2006, ktorým reklamoval dodaný tovar. Žalobcovi oznámil svoje pohľadávky až listom zo dňa 02. 02. 2006, ktorý nie je možné považovať za bezodkladné oznámenie, prišiel teda o právo urobiť jednostranný započítací úkon voči žalobcovi, resp. jeho započítací úkon je neúčinný. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej istiny spolu s úrokom z omeškania od splatnosti jednotlivých faktúr podľa ust. § 369 ods. 1 O. s. p. O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, napadnutým rozhodnutím zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému na účet právneho zástupcu náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania vo výške 13 153,59 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že podstatou sporu a celého konania je posúdenie, či došlo k zániku vzájomných pohľadávok účastníkov jednostranným zápočtom, vykonaným žalovaným bez zbytočného odkladu. Z vykonaného dokazovania, a to najmä z dôkazov predložených obidvomi účastníkmi, podľa odvolacieho súdu nesporne vyplýva, že spoločnosť A. S., s. r. o., listom zo dňa 06. 10. 2005 (č. l. 40 spisu) oznámila žalovanému, že uzavrela so spoločnosťou O. H. F., a. s., zmluvu o faktoringovej spolupráci a všetky pohľadávky voči žalovanému bude postupovať na túto spoločnosť a súčasne požiadala, aby všetky platby za faktúry s dátumom od 07. 10. 2005 boli poukazované na účet žalobcu.

Jednoznačne takýto list je oznámením o tom, že pohľadávky voči žalovanému budú v budúcnosti postupované na žalobcu, toto oznámenie je neurčité čo do obsahu, pretože nie je zrejmé, aké faktúry budú postupované a ide o zmluvu o uzavretí zmlúv o postúpení pohľadávok v budúcnosti. Následne žalobca ako postupník uzavrel so spoločnosťou A. S., s. r. o., ako postupcom, dve zmluvy o postúpení konkrétnych pohľadávok voči žalovanému. Predmetom zmluvy uzavretej dňa 13. 10. 2005 boli dve faktúry č. 252702844 a č. 252702849, obidve zo dňa 11. 10. 2005, splatné dňa 01. 11.2005. Predmetom druhej zmluvy zo dňa 18. 10. 2005 bola faktúra č. 252702931 zo dňa 17. 10. 2005, splatná dňa 07. 11. 2005. Podľa listinných dôkazov, predložených v konaní, žalovaný na upomienky žalobcu zo dňa 11. 11. 2005 a 09. 12. 2005 reagoval listom zo dňa 12. 01. 2006, v ktorom žiadal žalobcu ako postupníka, aby mu preukázal postúpenie pohľadávok písomnou zmluvou o postúpení pohľadávky. To aj žalobca uskutočnil listom zo dňa 17. 01. 2006, ktorý žalovaný prevzal v uvedený deň. V tento deň teda žalobca ako postupník preukázal žalovanému postúpenie pohľadávky predložením zmlúv o postúpení pohľadávok v súlade s ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v čase, keď mu bolo postúpenie pohľadávok oznámené, bol už nositeľom pohľadávok voči spoločnosti A. S., s. r. o., ktoré nadobudol od spoločnosti B.-D., a. s., zmluvou uzavretou dňa 30. 09. 2005, ktorej predmetom boli pohľadávky podľa 14 faktúr vystavených v období od 14. 09. 2005 do 30. 09. 2005 a splatných v období od 28. 09. 2005 do 13. 10. 2005. Túto zmluvu žalovaný ako postupník preukázal žalobcovi spolu s listom bez uvedenia dátumu, ktorý však podľa zhodných tvrdení účastníkov, bol žalobcovi doručený dňa 02. 02. 2006, a ktorého obsahom bolo aj vykonanie jednostranného zápočtu žalovaným voči pohľadávkam žalobcu. Z uvedeného dokazovania podľa odvolacieho súdu nepochybne vyplýva, že k relevantnému oznámeniu žalobcu o nadobudnutí pohľadávok voči žalovanému došlo dňa 17. 01. 2006 tak, ako to vyžaduje ust. § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tom čase však bol už žalovaný nositeľom splatných pohľadávok voči svojmu pôvodnému veriteľovi A. S., s. r. o., na základe zmluvy zo dňa 30. 09. 2005. Pohľadávka žalovaného je nepochybne pohľadávkou spôsobilou na započítanie (§ 358 Obchodného zákonníka) a žalovaný túto pohľadávku mal v čase, keď sa postúpenie pohľadávky voči nemu stalo účinným preukázaním zmlúv o postúpení pohľadávok dňa 17. 01. 2006. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že preukázanie zmlúv o postúpení pohľadávok postupníkom je jeho zákonnou povinnosťou a na druhej strane je aj právom dlžníka, ktorý musí nadobudnúť vedomosť, aké pohľadávky voči nemu boli predmetom postúpenia. Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný doručením jednostranného zápočtu žalobcovi dňa 02. 02. 2006, teda v lehote 16 dní od preukázania zmlúv o postúpení pohľadávok žalobcom,

splnil aj svoju povinnosť oznámiť bez zbytočného odkladu žalobcovi ako postupníkovi svoju pohľadávku voči postupcovi a túto lehotu odvolací súd považoval za lehotu primeranú. Odvolací súd konštatoval, že vzájomné pohľadávky účastníkov zanikli ku dňu splatnosti poslednej pohľadávky, t. j. ku dňu 13. 10. 2005, preto žaloba žalobcu nie je dôvodná a z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca z dôvodu, že konanie pred odvolacím súdom je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, čím sú podľa dovolateľa dané dovolacie dôvody podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. Dovolateľ je toho názoru, že z ust. § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka jasne vyplýva, že nutnou zákonnou podmienkou započítania dlžníkových pohľadávok, ktoré má voči postupcovi, započítacím prejavom voči postupníkovi je to, že v čase oznámenia alebo preukázania postúpenia pohľadávky už dlžník musí mať započítateľné pohľadávky voči postupcovi a tieto pohľadávky musí dlžník navyše aj oznámiť postupníkovi bez zbytočného odkladu po tom, ako je mu postúpenie pohľadávky oznámené alebo preukázané; bez splnenia tejto oznamovacej povinnosti k účinnému započítaniu nemôže dôjsť (zhodný právny názor vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20Cob 227/2006, rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 15Cob 54/2007, rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo 171/2003, ktoré boli vrátane citovanej odbornej literatúry prílohou podania žalobcu zo dňa 11. 02. 2008 a 23. 10. 2008). Dovolateľ uviedol, že dlžník si môže započítať pohľadávky, ktoré má voči postupcovi, započítacím prejavom adresovaným priamo postupníkovi, len ak sú súčasne splnené tieto podmienky: 1. dlžníková pohľadávka musí byť spôsobilá na započítanie, 2. dlžník na započítanie uplatnenú pohľadávku mal už v čase, keď sa postúpenie pohľadávky stalo voči nemu účinným podľa ust. § 526 Občianskeho zákonníka, 3. dlžník bez zbytočného odkladu po tom, ako mu bolo postúpenie pohľadávky postupcom oznámené, alebo postupníkom preukázané, oznámil postupníkovi, že má vzájomnú pohľadávku voči postupcovi. Pokiaľ nie sú tieto podmienky súčasne splnené, podľa dovolateľa, dlžník svoju pohľadávku voči postupcovi nemôže započítavať voči pohľadávke postupníka započítacím prejavom voči postupníkovi. Obzvlášť dlžník tak nemôže urobiť, pokiaľ bez zbytočného odkladu po tom, ako mu bolo postúpenie pohľadávky postupcom oznámené, alebo postupníkom preukázané, neoznámil postupníkovi, že má vzájomnú pohľadávku voči

postupcovi (§ 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zmeškanie lehoty na oznámenie pohľadávok „bez zbytočného odkladu“ má za následok stratu práva dlžníka takto pohľadávky započítavať. Podľa dovolateľa je preto potrebné rozlišovať dva úkony dlžníka, a to oznámenie adresované postupníkovi, že dlžník má pohľadávky voči postupcovi na započítanie, a započítací prejav voči postupníkovi, pričom oznámenie je zákonným predpokladom pre započítanie. Dovolateľ dodal, že oznámenie sa musí urobiť bez zbytočného odkladu a započítací prejav postačí urobiť aj neskôr. Odvolací súd si vec zjednodušil, a podľa dovolateľa nerozlišoval medzi oznámením pohľadávok namietaných na započítanie a samotným započítaním. Dovolateľ má za to, že žalovaný nedodrжал lehotu „bez zbytočného odkladu“ uvedenú v ust. § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka na oznámenie pohľadávok namietaných na započítanie voči postupníkovi. Z tohto dôvodu započítací prejav žalovaného zo dňa 02. 02. 2006 nemôže byť účinný voči žalobcovi, nakoľko žalovaný neoznámil svoje na započítanie namietané pohľadávky žalobcovi ako postupníkovi bez zbytočného odkladu po tom, ako mu bolo postúpenie žalovaných pohľadávok oznámené a aj preukázané (tak, ako má na mysli ust. § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka), hoci žalovanému podľa dovolateľa nebránilo nič toto oznámenie urobiť neodkladne. Odvolací súd si však podľa názoru dovolateľa nesprávne vykladá lehotu uvedenú v ust. § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako „primeranú“, hoci cit. ustanovenie takéto určenie lehoty nepozná.

Dovolateľ v dovolaní ďalej uviedol, že po preukázaní postúpenia žalovaných pohľadávok listom zo dňa 17. 01. 2006 a jeho prílohami, žalovaný dokázal reagovať už listom zo dňa 18. 01. 2006, kde pohľadávky namietané na započítanie žalobcovi tiež neoznámil, iba žiadal vybaviť reklamácie a dobropisy, hoci žalovanému nič nebránilo pri reakcii (listy žalovaného z 12. 01. 2006 a 18. 01. 2006) na túto korešpondenciu žalobcu oznámiť žalobcovi, že má pohľadávky namietané na započítanie aj s poukazom na to, že dokázal reagovať na žalobcovo preukázanie postúpenia pohľadávky zo dňa 17. 01. 2006 už listom zo dňa 18. 01. 2006, kde o pohľadávkach namietaných na započítanie nebolo ani reči. Žalovaný na započítanie namietané pohľadávky oznámil a aj započítal svojím prejavom, doručeným žalobcovi dňa 02. 02. 2006, teda až 4 mesiace po tom, ako mu bolo doručené oznámenie o postúpení žalovaných pohľadávok na žalobcu (list zo dňa 06. 10. 2005) a vyše 2 týždne po tom, ako mu postúpenie žalovaných pohľadávok žalobca preukázal (list zo dňa 17. 01. 2006), keď ešte pred urobením započítacieho prejavu (dňa 02. 02. 2006) žalovaný reagujúc na korešpondenciu žalobcu a 3 upomienky dokázal zaslať žalobcovi 2 listy (12. 01. 2006 a 18. 01. 2006), v ktorých pohľadávky namietané na započítanie vôbec

žalobcovi neoznamoval, hoci tieto pohľadávky mal už odo dňa 30. 09. 2005 a od začiatku podľa vlastných vyjadrení nemienil žalované pohľadávky zaplatiť, ale ich započítať. Navyše dňa 19. 01. 2006 žalobca zaslal žalovanému výzvu na zaplatenie ako posledný pokus o pokonávku, z ktorej bolo zrejmé, že žalobca mieni svoje pohľadávky súdne vymáhať, a žalovanému trvalo ešte 2 týždne, kým listom zo dňa 02. 02. 2006 svoje pohľadávky oznámil a urobil započítací prejav. Vzhľadom na to, podľa dovolateľa žalovaný nesplnil pre započítanie podľa ust. § 529 ods. 2 Občianskeho zákonníka podmienku oznámenia pohľadávok postupníkovi (žalobcovi) bez zbytočného odkladu, čo má za následok povinnosť žalovaného žalované pohľadávky zaplatiť.

V podanom dovolaní dovolateľ taktiež uviedol, že nie je správny ani právny názor odvolacieho súdu o tom, že list postupcu A. S., s. r. o., zo dňa 06. 10. 2005, nie je účinným oznámením o postúpení pohľadávky. V tejto súvislosti dovolateľ zdôraznil, že Občiansky zákonník nevyžaduje, aby k oznámeniu postupcu o postúpení pohľadávky došlo až po uzavretí zmluvy o postúpení pohľadávky, ako je tomu aj v tomto prípade. Je preukázané, že oznámenie o budúcom postúpení pohľadávok žalovaný prevzal dňa 06. 10. 2005, pričom z oznámenia vyplývalo, že postupované na žalobcu budú pohľadávky z faktúr „s dátumom od 07. 10. 2005“. Následne na to vzniklo spoločnosti A. S., s. r. o., voči žalovanému 5 konkrétnych pohľadávok, ktoré boli následne zmluvami postúpené žalobcovi, pričom žalobou uplatnené pohľadávky postupca A. S., s. r. o., postúpil žalobcovi ako postupníkovi zmluvami o postúpení pohľadávok zo dňa 13. 10. 2005 a 18. 10. 2005. Vzhľadom na to je zrejmé, že najneskôr ku dňu 18. 10. 2005 došlo voči žalovanému k účinnému postúpeniu pohľadávok na žalobcu (na základe oznámenia postupcu doručeného žalovanému dňa 06. 10. 2005). Dovolateľ poukázal aj na to, že zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 30. 09. 2005 nebola pripojená k započítaciemu prejavu žalovaného, doručenému žalobcovi dňa 02. 02. 2006, takže v tomto kontexte nie je započítací prejav účinný voči žalobcovi (je neplatný pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť), nakoľko z neho nevyplýva, aké pohľadávky si žalovaný započítava (kto je ich pôvodným veriteľom, z akého právneho titulu a kedy vznikli a z akých čiastkových pohľadávok započítavaná suma pozostáva).

Podľa dovolateľa sa odvolací súd nijako nevysporiadal ani s tvrdeniami žalobcu a množstvom nepriamych dôkazov svedčiacich o tom, že zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi žalovaným a spoločnosťou B. D., a. s., dňa 30. 09. 2005 je antidatovaná (a preto neplatná pre nedostatok vážnosti vôle) a bola uzavretá až po preukázaní postúpenia

pohľadávok na žalobcu dňa 17. 01. 2006. Takýmito nepriamymi dôkazmi podľa dovolateľa sú, že žalovaný pohľadávky na započítanie namietal dňa 02. 02. 2006 až po tom, ako mu dňa 17. 01. 2006 boli opakovane doručené dodacie listy pochádzajúce od spol. A. S., s. r. o. a ním podpísané, faktúry a aj zmluvy o postúpení pohľadávok medzi A. S., s. r. o. a žalobcom. Takže až potom vedel, ako „vyfabrikovať“ započítanie. Dňa 25. 11. 2005 žalovaný platil na účet spol. A. S., s. r. o., sumy 11 543,-- Sk a 22 028,- Sk podľa faktúr č. 252702812 a č. 252702799 (ktoré boli už mesiac predtým postúpené žalobcovi), hoci už v tom čase podľa jeho tvrdení mal protipohľadávky na započítanie a nič mu nebránilo ich započítavať. Spoločnosť B. D., a. s., neoznámila spoločnosti A. S., s. r. o., ani žalovaný jej nepreukázal, že došlo k údajnému postúpeniu pohľadávok voči A. S., s. r. o., na žalovaného zmluvou zo dňa 30. 09. 2005, pritom podľa článku V. tejto zmluvy mal postúpenie pohľadávok písomne oznámiť dlžníkovi postupca B. D., a. s.; svedok D. K. ako bývalý štatutár postupcu B. D., a. s., síce na pojednávaní dňa 23. 10. 2008 tvrdil, že toto postúpenie dlžníkovi A. S., s. r. o., oznamoval ústne a listom zo dňa 14. 10. 2005 (č. l. 212-3); podľa dovolateľa toto tvrdenie vyvracia skutočnosť, že tento list ním samým nie je ani podpísaný (č. l. 213), nemá žiadny doklad o odoslaní ev. doručení tohto listu do A. S., s. r. o. Podľa správcu konkurznej podstaty úpadcu A. S., s. r. o., JUDr. B. V., taký list sa v dokladoch A. S., s. r. o., nenachádza a štatutár A. S., s. r. o., V. P. (podľa zápisnice z pojednávania dňa 10. 12. 2008) nemá žiadnu vedomosť o takomto postúpení pohľadávok (namietaných na započítanie) z B. D., a. s., na žalovaného. Podľa článku III. ods. 2 zmluvy zo dňa 30. 09. 2005 mal žalovaný zaplatiť odplatu za postúpené pohľadávky do 240 dní od jej uzavretia (tzn. do 30. 05. 2006), hoci podľa vyjadrenia konateľa žalovaného na pojednávaní dňa 05. 11. 2007 táto odplata je ešte stále postupne splácaná, čo nasvedčuje tomu, že zmluva bola uzavretá účelovo a antidatovane a má sa plniť podľa toho, ako dopadne tento súdny spor. Podľa článku VIII. ods. 2 zmluvy zo dňa 30. 09. 2005 má žalovaný možnosť od tejto zmluvy odstúpiť v prípade, že postúpené pohľadávky nebudú spôsobilé na započítanie voči dlžníkovi alebo akejkoľvek inej osobe, na ktorú dlžník postúpil pohľadávky, ktoré má alebo v budúcnosti môže mať voči žalovanému, takže celý osud tejto zmluvy je účelovo viazaný na výsledok tohto konania a je podľa dovolateľa evidentné, že s možnosťou započítania pohľadávok voči postupníkovi nadobúdajúcemu pohľadávky od spol. A. S., s. r. o., sa počítalo. Žalovaný pred dňom 06. 10. 2005 však nemohol mať žiadnu vedomosť o postúpení žalovaných pohľadávok na žalobcu. Všetky vyššie uvedené skutočnosti podľa dovolateľa svedčia o tom, že zmluva o postúpení pohľadávok, uzavretá medzi žalovaným a spoločnosťou B. D., a. s., dňa 30. 09. 2005, je antidatovaná. V doplnení dovolania dovolateľ v tejto súvislosti dodal, že

spoločnosť B. D., a. s., sa začala zbavovať svojich pohľadávok voči spol. A. S., s. r. o., za účelom započítania pohľadávok až po tom, ako na spol. A. S., s. r. o., bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu. Z uvedeného dôvodu dovolateľ navrhuje k tomuto konaniu pripojiť spis Okresného súdu Martin sp. zn. 15Cb 74/2006, ktorý spis sa týka skutkovo rovnakej a právoplatne skončenej veci.

Na základe vyššie uvedeného dovolateľ preto navrhuje, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané účastníkom konania včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.), dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa zmenený podľa odseku 1, resp., v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci podľa odseku 2 a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku

svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu podľa odseku 3.

V posudzovanom prípade odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenil, z ktorého dôvodu je dovolanie prípustné.

Dovolací súd je pri preskúvaní právoplatného rozhodnutia odvolacieho súdu viazaný rozsahom dovolacieho návrhu a uplatneným dovolacím dôvodom. Viazanosť odvolacieho súdu dôvodom uvedeným v dovolaní sa prejavuje nielen vo viazanosti dôvodom zodpovedajúcim niektorému v zákone vymedzenému dovolaciemu dôvodu, ale predovšetkým vo viazanosti tým, ako bol tento dovolací dôvod v dovolaní opísaný, t.j. uvedenie okolností, z ktorých dovolateľ usudzuje, že uvedený dovolací dôvod je daný.

Dovolateľ rozsudok odvolacieho súdu napadol tiež z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie) okrem iného aj vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo súd aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Nesprávne právne posúdenie môže byť spôsobilým dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok rozhodnutia odvolacieho súdu. Preto možno dovolaním napadnúť nielen právny názor odvolacieho súdu, týkajúci sa bezprostredne predmetu konania, ale aj posúdenie predbežnej otázky, dôkazného bremena a pod.

Dovolateľ nesprávne právne posúdenie vidí v tom, že odvolací súd nesprávne právne posúdil splnenie podmienok pre započítací prejav žalovaného voči žalobcovi.

Z obsahu spisu sa zisťuje, že žalobou uplatnil žalobca voči žalovanému právo na zaplatenie pohľadávok, ktoré pohľadávky voči žalovanému nadobudol od postupcu, obchodnej spoločnosti A. S., s. r. o., T., zmluvou o postúpení pohľadávok č. 14/316/2005 zo dňa 13. 10. 2005 (č. 1. 29 spisu) a zmluvou o postúpení pohľadávok č. 15/316/2005 zo dňa 18. 10. 2005 (č. 1. 35 spisu).

Žalobca sa v konaní bránil tým, že jeho záväzok k predmetným pohľadávkam zanikol započítacím prejavom žalovaného voči žalobcovi, doručeným 02. 02. 2006 (č. l. 71 spisu), v ktorom voči pohľadávkam žalobcu započítal pohľadávky, ktoré voči postupcovi žalobcu spoločnosti A. S., s. r. o., T. nadobudol zmluvou po postúpení pohľadávok zo dňa 30. 09. 2005, od postupcu obchodnej spoločnosti B. – D., a. s., B., (č. l. 67 spisu).

Odvolaací súd, vychádzajúc z ust. § 529 ods. 2 Obč. zák. uzavrel, že k relevantnému oznámeniu žalobcu o nadobudnutí pohľadávok voči žalovanému došlo dňa 17. 01. 2006, preukázaním zmlúv o postúpení, v ktorom čase bol žalovaný nositeľom splatných pohľadávok voči svojmu pôvodnému veriteľovi A. S., s. r. o. Pokiaľ žalovaný následne doručením jednostranného zápočtu žalobcovi dňa 02. 02. 2006, t.j. v lehote 16 dní splnil svoju povinnosť oznámiť bez zbytočného odkladu žalobcovi ako postupníkovi svoju pohľadávku voči postupcovi, odvolaací súd túto lehotu považoval za primeranú. Podľa odvolacieho súdu vzájomné pohľadávky zanikli po ich započítaní ku dňu splatnosti poslednej pohľadávky, t. j. ku dňu 13. 10. 2005, preto žalobu považoval za nedôvodnú.

Podľa § 529 ods. 1 Obč. zák. námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované i po postúpení pohľadávky.

Podľa § 529 ods. 2 Obč. zák. dlžník môže použiť na započítanie voči postupníkovi aj svoje na započítanie spôsobilé pohľadávky, ktoré mal voči postupcovi v čase, keď mu bolo oznámené alebo preukázané postúpenie pohľadávky (§ 526), ak ich oznámil bez zbytočného odkladu postupníkovi. Toto právo má dlžník aj v prípade, že jeho pohľadávky v čase oznámenia alebo preukázania postúpenia neboli splatné.

Cit. ust. § 529 Obč. zák. zachováva dlžníkovi jeho pôvodné právne postavenie i po postúpení pohľadávky. Pre ten prípad námietky, ktoré mohol dlžník uplatniť proti pohľadávke v čase jej postúpenia, mu zákon ponecháva i po zmene veriteľa.

Dlžníkovi výnimkou z ust. § 580 Obč. zák., ktoré umožňuje započítanie iba vzájomných pohľadávok, zákon priznáva i právo proti pohľadávke svojho veriteľa (postupníka) započítať svoje pohľadávky, ktoré nemá voči nemu, ale voči postupcovi, a to za predpokladu, že ide o pohľadávky na započítanie spôsobilé, ktoré mal dlžník voči

postupcovi v čase, keď mu bolo postúpenie oznámené alebo preukázané a oznámil ich bez zbytočného odkladu novému veriteľovi (postupníkovi).

Odvolačný súd vychádzajúc z toho, že pojem bez zbytočného odkladu nie je zákonom definovaný, a preto treba jeho primeranosť posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu, dospel k záveru, že lehotu 16 dní, v ktorej žalovaný oznámil svoje pohľadávky voči postupcovi, považoval za primeranú.

I keď odvolací súd správne konštatoval, že uvedenú lehotu je treba posudzovať podľa konkrétnych okolností prípadu, nesprávne vyhodnotil, či dlžník bezodkladne využil všetky možnosti pre splnenie tejto lehoty.

Z obsahu spisu sa zisťuje, že žalobca okrem iného listom zo dňa 09. 12. 2005 vyzýval žalovaného k úhrade predmetných pohľadávok s tým, že inak pristúpi k ich vymáhaniu. Na výzvu žalovaného z 12. 01. 2006, žalobca listom zo dňa 17. 01. 2006, v tento deň i doručeným žalovanému, preukázal postúpenie predmetných pohľadávok, ktorým dňom, ako správne uviedol odvolací súd, nastali účinky postúpenia pohľadávok voči žalovanému ako dlžníkovi. Na uvedený list žalobcu reagoval žalovaný už dňa 18. 01. 2006 a požadoval vyhotovenie dobropisov a započítanie k faktúre č. 252702849, postúpenej na žalobcu. Postúpenie pohľadávok voči postupcovi žalobcu oznámil žalovaný žalobcovi po tom, až na jeho ďalšiu výzvu k úhrade zo dňa 19. 01. 2006, následne listom z 02. 02. 2006, s ktorým spojil i započítací prejav.

S prihliadnutím k týmto konkrétnym okolnostiam, keď žalovaný mal vedomosť o vymáhaní pohľadávok žalobcom, čomu nasvedčuje tiež, že na ich preukázané postúpenie reagoval už následný deň, pričom započítavané pohľadávky voči postupcovi žalobcu nadobudol jednou zmluvou, sa dovolací súd stotožnil s dovolateľom, že žalovaný svoje pohľadávky až dňom 02. 02. 2006, neoznámil žalobcovi bez zbytočného odkladu.

Pokiaľ odvolací súd v danom prípade, bez ďalšieho posúdil lehotu 16 dní ako primeranú, vychádza jeho rozhodnutie z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 243b ods. 2 O. s. p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí súd rozhodne znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová